

Eerste Stroomgroep Netcongestie van VEKA op 22 januari 2026

24 februari 2026

Op 22 januari 2026 ging de eerste Stroomgroep Netcongestie van het Vlaams Energie en Klimaat Agentschap VEKA door. Op deze eerste specifieke stroomgroep rond het actuele thema netcongestie wenste VEKA de actuele situatie duidelijk te laten schetsen door transmissiebeheerder Elia en distributiebeheerder Fluvius. Vervolgens verduidelijkte VEKA zijn eigen inzichten, plannen en acties.

Volgens Fluvius gaat de capaciteitsgroei in de aansluitingsaanvragen sneller dan de ingeplande netinvesteringen, voornamelijk ook de vele aanvragen voor batterij-opslagprojecten en datacenters. Dit veroorzaakt capaciteitsproblemen voornamelijk aan de koppelingspunten met het transmissienetwerk. Hierdoor ziet Fluvius zich op dit moment reeds genoodzaakt om de gehanteerde uitbatingsgrens N-1, waarbij voorzien is dat bij een wegvallende netcomponent de andere componenten deze capaciteitsterugval kunnen opvangen, gedurende korte tijd tot en met 160% te rekken. Verhelderend was de boodschap dat van de aansluitingsaanvragen die omwille van congestie niet direct konden bediend worden er voor 20% loadflex afspraken kunnen gemaakt worden, voor 20% zal men moeten wachten op netinvesteringen en voor de resterende 60% zijn zowel loadflex afspraken als netinvesteringen nodig.

Fluvius ziet 3 belangrijke acties om beter met congestie om te gaan. Vooreerst is er nood aan meer werkbare oplossingen binnen het juridische kader. De verplichte geplande investering bij toepassing Fall-back-Flex wordt nu als een drempel gezien. Er is nood aan snelle adaptaties in de regelgeving zoals het technische reglement om de snel evoluerende context te kunnen volgen. Ten slotte is er nood aan experimenteerruimte voor pilootprojecten wat de huidige regelgeving rond regelluwe zones onvoldoende biedt.

Voor Elia zijn er 3 zaken samen belangrijk om congestie efficiënt aan te pakken: voldoende netinvesteringen om fysieke capaciteit te verhogen, flexibiliteit als onderdeel van netontwikkeling en queue management voor bijkomende of nieuwe capaciteitstoekenning. Elia onderneemt hiervoor initiatieven om de capaciteit bij beoordeling van aanvragen te verhogen, de netverzwaringen te versnellen en aanwezige capaciteit al dan niet flexibel en eventueel beperkt in de tijd beschikbaar te maken. Ten slotte neemt Elia initiatieven om de huidige aanvragen te beoordelen op maturiteit of maatschappelijke relevantie door integratie van zwembanen per sector en MASC-principe als maturiteitsbeoordeling. Dit wordt ook behandeld in een ander bericht in deze nieuwsbrief.

VEKA heeft een overzicht gegeven van de bestaande beleidsacties rond netcongestie om daarna ook aan te geven welke beleidspistes er nog zullen genomen worden. Ze benadrukken het belang van netontwikkelingsplanning met investeringsplannen, transparantie rond de netcongestielocaties alsook de linken met andere beleidsplannen

(bv. Klimaatsprong) en sectorbehoeften. De marktflexibiliteitsproducten zoals de winter- en zomertesten van Fluvius en Fall-back-Flex zijn reeds actieve oplossingen. Het decreet rond flexibele aansluitingsovereenkomsten (FCA) zal bij implementatie bijkomende oplossingen bieden en Fall-back-Flex vervangen. Daarnaast is er evolutie in de technische flexibiliteitsoplossing met de telecontrolekast v5 en onderzoek naar uitbreiding van het toepassingsgebied en alternatieve telecontrole via API. Het EU Grid Package en het FCA-decreet, beiden recent goedgekeurd, bieden bijkomende mogelijkheden om de wachtrij van aansluitingsaanvragen die worstelen met het first-come-first-served principe efficiënter te beheren.

Bij de nabespreking kon gemerkt worden dat er acties nodig zijn om de mogelijk speculatieve aanvragen uit de wachtrij te filteren, maar over het al dan niet prioriteren van de aanvragen en met welke argumenten liepen de meningen ver uiteen.

□